

RESEARCH ARTICLE / ARAŞTIRMA YAZISI

Emotional Creativity Inventory: Adaptation to Turkish Culture

Duygusal Yaratıcılık Ölçeği: Türk Kültürüne Uyarlanması

M. Furkan Tunç¹, Durmuş Ümmet²

Abstract:

This study examined the validity and reliability of the Emotional Creativity Inventory in Türkiye. "Emotional Creativity Inventory" consists of three sub-dimensions, thirty items and a five-point Likert scale. Before starting the process of adapting the scale to Turkish culture, permission was first requested from the corresponding author via e-mail. After obtaining the necessary permission for the scale, five different experts translated the original scale items from English to Turkish. Then, the translation process continued with a panel of doctoral students. Two experts then translated the Turkish form back into English and a pilot study was conducted with thirty participants to assess the linguistic comprehensibility of the items. With the help of a language expert and input from the pilot study, the final Turkish form was created. The final Turkish form was prepared with the help of a Turkish language expert and the results obtained from the pilot study. Confirmatory factor analysis of the structural equation model was applied to assess the Turkish validity of the scale, and internal consistency coefficient values were calculated to test its reliability. According to the reliability and validity values, it was concluded that the scale is suitable for Turkish culture.

Keywords: Emotional creativity, Emotion, Scale adaptation.

¹Research Assist., Istanbul Sabahattin Zaim University, Faculty of Education, Guidance and Psychological Counseling, Istanbul, Türkiye, E-mail: frkntnc2527@gmail.com, Orcid Id: 0000-0001-6370-1507

²Prof. Dr., Marmara University, Faculty of Education, Guidance and Psychological Counseling, Istanbul, Türkiye, E-mail: dummet@marmara.edu.tr, Orcid Id: 0000-0002-8318-9026

Address of Correspondence/Yazışma Adresi: M. Furkan Tunç, Istanbul Sabahattin Zaim University, Halkalı District, 34303 Kucukcekmece/Istanbul, frkntnc2527@gmail.com

Date of Received/Geliş Tarihi: 22.11.2024, **Date of Revision/Düzeltilme Tarihi:** 13.04.2025, **Date of Acceptance/Kabul Tarihi:** 15.04.2025, **Date of Online Publication/Çevrimiçi Yayın Tarihi:** 05.06.2025

Citing/Referans Gösterimi: Tunç, M. F. & Ümmet, D. (2025). Emotional Creativity Inventory: Adaptation to Turkish culture. *Cyprus Turkish Journal of Psychiatry & Psychology*, 7(2), 123-131.

© 2025 The Author(s). Published by Cyprus Mental Health Institute / Cyprus Turkish Journal of Psychiatry and Psychology (www.ktppdergisi.com). This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 license which permits use, sharing, adaptation, distribution and reproduction in any medium or format, provided the original work is properly cited and is not used for commercial purposes. <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Öz:

Bu çalışmada Duygusal Yaratıcılık Ölçeği'nin Türkiye'deki geçerlilik ve güvenilirliği incelenmiştir. “Duygusal Yaratıcılık Ölçeği” üç alt boyuttan, otuz maddeden ve beşli Likert ölçeğinden oluşmaktadır. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlanması sürecine başlamadan önce, ilk olarak sorumlu yazardan e-posta yoluyla izin talep edilmiştir. Ölçek için gerekli izin alındıktan sonra, beş ayrı uzman orijinal ölçek maddelerini İngilizceden Türkçeye çevirmiştir. Daha sonra doktora öğrencilerinden oluşan bir panel ile çeviri süreci devam etmiştir. Daha sonra iki uzman Türkçe formu tekrar İngilizceye çevirmiş ve maddelerin dilsel açıdan anlaşılabilirliğini değerlendirmek üzere otuz katılımcının yer aldığı bir pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Bir dil uzmanının yardımı ve pilot çalışmadan elde edilen girdilerle nihai Türkçe form oluşturulmuştur. Türkçe formun son hali, bir Türk dili uzmanının yardımı ve pilot çalışmadan elde edilen sonuçlarla hazırlanmıştır. Ölçeğin Türkçe geçerliğini değerlendirmek için yapısal eşitlik modelinin doğrulayıcı faktör analizi uygulanmış, güvenilirliğini test etmek amacıyla iç tutarlılık katsayısı değerleri hesaplanmıştır. Güvenilirlik ve geçerlilik değerlerine göre ölçeğin Türk kültürüne uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal yaratıcılık, Duygu, Ölçek uyarlama.

Giriş

Yaratıcılık, belirli hedeflere ulaşılmasına yardımcı olan kavramlar ve yeni ürünlerle sonuçlanan çok yönlü bir süreç olarak tanımlanmıştır (Runco ve Jaeger, 2012). Duygusal ve kişisel faktörlerin (motivasyon, duygu ve kişilik özellikleri) yaratıcılıkla ilgili bilişsel süreçler üzerindeki etkisi, bilişsel bileşeni duygusal bileşenden daha fazla vurgulayan geleneksel yaratıcılık görüşüne rağmen, son yıllarda çalışmalarda gözle görülür bir artışa konu olmuştur (Cábelková, vd., 2020; De Dreu, vd., 2011). Dinamik bakış açısına göre, motivasyonel tercihler, duygusal eğilimler ve bilişsel stiller yaratıcılığı üretmek için etkileşime girer (Bledow, vd., 2013; Coltheart, 2016; Soroa, vd., 2015). Nöropsikoloji araştırma sonuçları, problem tanımlama, fikir üretme, alternatif değerlendirme ve karar verme gibi görevler sırasında duyguların ve bilişin etkileşime girdiğini göstermektedir (Abduqodirova ve Pardaboyeva, 2024).

Bireyler yeni, farklı ve alışılmadık duygular hissetme kapasiteleri bakımından farklılık gösterirler. Sosyal yapılandırmacı duygu teorisinden türetilen bir terim olan duygusal yaratıcılık, bir kişinin yeni, özgün ve güçlü duygu kombinasyonlarını hissetme ve ifade etme kapasitesi olarak tanımlanmaktadır (Averill ve Thomas-Knowles, 2005). Averill (1999), Ivcevic, vd. (2007), Moltafet, vd. Pour-Raisi (2018) göre duygusal yaratıcılık, duygusal deneyimin özgünlüğü ve uygunluğuyla bağlantılı bilişsel beceriler ve kişilik özelliklerinin bir bütünüdür. Olumlu duygusal deneyimler, mutluluk ve yaşam memnuniyetinin duygusal yaratıcılık ile pozitif ilişkili olduğu bulunmuştur (Frolova ve Novoselova, 2015; Oriol vd., 2016). Fuchs, vd.'ne (2007) göre duygusal yaratıcılık, öz farkındalık ve uyarlanabilir duygu düzenlemesi için gerekli olan bilişsel becerileri kapsadığından davranışsal öz düzenleme için de kritik öneme sahiptir. Averill'e (1999) göre duygusal yaratıcılık üç temel unsurdan oluşur: yenilik, hazırlıklı olma ve etkililik/otantiklik. "Duygusal yenilik" terimi, bir kişinin kendi duygularını nasıl yeni, ayırt edici, alışılmadık ve olası olmayan olarak gördüğünü tanımlar. Duygusal olarak hazırlıklı olmak, kişinin kendi duygusal deneyimleri ve tepkileri üzerinde düşünmesini, kendi duygularının nedenlerini araştırmasını ve kendi duygularını daha iyi anlamak için başkalarının duygularını gözlemlemesini gerektirir. Duygusal yeterlilik ve özgünlük, yeni veya atipik duygusal bağlamlarda uygun şekilde tepki verme becerisinin yanı sıra duyguların kişisel hedeflere ulaşmada faydalı olabileceğini düşünme

eğilimini de kapsar. Duygusal hazırlık ve etkililik/otantiklik yaratıcı olay sonuçları veya uzak çağrışımlarla pozitif yönde ilişkili değilken, duygusal yaratıcılık yenilik bileşeni ilişkiliydi (Ivcevic vd., 2007). Bu bakış açısına göre duygusal yaratıcılık, kişinin geçmişte verdiği duygusal tepkiler üzerinde düşünmesini ve kendini farklı bir şekilde ifade etmesini içerdiğinden yaratıcı ifade alanıyla ilişkilidir (Abraham, 2013; Averill, 1999). Dolayısıyla, duygusal yaratıcılığın resim yapma, yazma, müzik besteleme, dans doğaçlaması ve tiyatro doğaçlaması gibi sanatsal ve yaratıcı boş zaman etkinliklerine daha fazla katılımı ilişkili olduğu bulgusu (Trnka, vd., 2016) şaşırtıcı değildir. Duygusal yaratıcılık ile ilişkili bağlamsal faktörlerin çoğu ifade temelli olup, ayrıık duyguların atipik bir karışımını deneyimlemeyi, aynı anda birden fazla duyguyu deneyimlemeyi veya duygusal durumlara benzersiz bir şekilde tepki vermeyi içerir (Averill, 1999). Duygusal yaratıcılık, farklı duyguların tuhaf karışımlarını, aynı anda bir dizi duyguyu deneyimlemeyi veya duygusal durumlara farklı tepkiler vermeyi içerir. Üretken süreçlerde, bu eğilimler bilişsel esneklik gerektirir (Kuška, vd., 2020). Nitelik bulma, kavramsal yorumlama ve hafızaya alma, duygusal bilişin bir bileşeni olan geçmiş duygusal deneyimler ve tepkiler hakkında düşünmek için gereken keşfedici bilişsel süreçler arasındadır (Kuška vd., 2020).

Son zamanlarda yapılan araştırmalar duygusal zekâ ve yaratıcı düşüncenin ilişkili olduğunu göstermiştir (Bakhtiyari, vd., 2014; Carmeli, vd., 2014). Yaratıcılığın duygusal ve bilişsel yönlerini bütünleştirmeye yönelik ilgi, duyguları yaratıcı çabanın yan ürünleri olarak inceleyen bir çalışma alanının doğmasına yol açmıştır (Averill, 2005; Fuchs vd., 2007). Her iki kavram da kişinin kendi duygularının yanı sıra başkalarının duygularına da odaklanma eğilimini gerektirdiğinden, duygusal yaratıcılık ve duygusal zekâ birbiriyle ilişkilendirilmiştir. Bu doğrultuda, bazı araştırmacılar (Salovey, vd., 2001) yüksek duygusal yaratıcılığa sahip kişilerin duygusal bilişin tüm boyutlarında yüksek performans gösterdiğini bulmuştur. Daha yüksek düzeyde duygusal zekaya (netlik) sahip bireylerin duygularıyla bağlantı kurabilme (hazırlıklı olma) ve onlarla üretken ve samimi bir şekilde başa çıkabilme (etkililik/otantiklik) olasılıklarının da daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmaya göre, duygularını anlayıp kontrol edebildiklerini düşünen kişiler

(onarım) her zaman duygusal açıdan yaratıcı olarak görülmemiştir (Salovey vd., 2001).

Duygusal yaratıcılık, gelişmiş öz farkındalık (Ivcevic ve diğerleri., 2007), stres yönetimi teknikleri (Averill, 1999) ve bilişsel yaratıcı yetenekler (Fuchs vd., 2007) gibi çeşitli bilişsel kapasitelerle bağlantılıdır. Duygusal yaratıcılığın bir dayanıklılık kaynağı ya da yüksek belirsizlik koşullarında uygun şekilde yanıt verme ve yüksek risk koşullarında yeni çözümler üretme kapasitesi olduğu keşfedilmiştir (Frolova ve Novoselova, 2015). Şaşırtıcı bir şekilde, duygusal yaratıcılık ve bilişsel yeteneklerin bağlantılı olmasına rağmen, yaşlı yetişkinlerde bilişsel gerilemenin duygusal yaratıcılığı nasıl etkilediği hakkında çok fazla şey bilinmemektedir.

Araştırmalar, kendiliğinden algılanan yaratıcı kapasitelerin duygusal yaratıcılık ile olumlu yönde ilişkili olduğunu göstermiştir (Fuchs vd., 2007; Soroa vd., 2015). Buna karşın, Martskvishvili, vd., (2017) tarafından yapılan çalışmada, duygusal yaratıcılık ile günlük nesnelerin olası kullanımlarına ilişkin yeni ve pratik fikirler üretme kapasitesi arasında bir ilişki bulunamamıştır. Ayrıca, Zenasni, vd.,'ne (2008) göre, duygusal yaratıcılığın iraksak düşünmeyi içeren yaratıcı performanslar üzerinde fark edilebilir bir etkisi yoktur.

Araştırmalara göre (Ahmadi, vd., 2015; Averill ve Thomas-Knowles, 2005; Fuchs vd., 2007; Ivcevic vd., 2007), duygusal ve bilişsel yaratıcılık ampirik olarak farklı yapılarıdır. Duygusal yaratıcılığa sahip kişiler karmaşık duyguları semboller aracılığıyla daha iyi bütünleştirebilir ve aktarabilirler. Zenginlik, karmaşıklık ve özgünlük, öykülerini ve resimlerini diğerlerinden ayıran özelliklerdir (Gutbezahl ve Averill, 1996). Sağlıklı duygu düzenlemesi duygusal yaratıcılık için bir ön koşuldur ve bu da iyi oluşa (Morgan ve Scheibe, 2014; Schutte, vd., 2009), gelişmiş ilişki memnuniyetine (Bloch, vd., 2014; Vater ve Schröder-Abe, 2015), daha yüksek yaşam memnuniyeti (Limonero, vd., 2012), etkili stres yönetimi (Averill, 1999; Frolova ve Novoselova, 2015) ve sağlıklı yaşlanma (Hopp, vd., 2011). Öte yandan, duyguların yetersiz işlenmesi depresyon (Joormann ve Quinn, 2014), iş memnuniyetinin azalması (Blatný, vd., 2018) ve anksiyete, OKB, TSSB ve travma sonrası stres bozukluğu (Banich, vd., 2009) gibi bir dizi ruhsal hastalıkla ilişkilendirilmiştir.

Kültürel farklılıklar insanların duygusal ifadelerini, yaratıcılık algılarını ve değerlerini etkilediğinden, Duygusal Yaratıcılık Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması bu nedenlerden dolayı önem taşımaktadır. Türk kültürünün duyguları ifade etme biçimleri, yaratıcılığa bakış açısı ve değerleri diğer kültürlerden farklı olabilir. Bu nedenle, ölçeğin Türk kültürüne göre adaptasyonu ile katılımcıların deneyimlerinin daha iyi temsil edilmesi beklenmektedir. Türk toplumunda duygusal yaratıcılığı etkin bir şekilde anlamak ve geliştirmek için araştırma ve uygulamaların doğru ölçüm araçlarına sahip olması gerekmektedir. Bu hedeflere ulaşmak için Duygusal Yaratıcılık Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması önemli bir ilk adım olabilir. Farklı kültürlerde duygusal yaratıcılığı ifade etmenin farklı yolları vardır. Kültürel çeşitliliği anlamak ve değerlendirmek için Türk kültürüne özgü duygusal ifadeleri ve yaratıcı biçimleri ölçmek önemlidir. Bu nedenle, daha esnek, güvenilir ve meşru sonuçlar elde etmeye yönelik önemli bir ilk adım, Duygusal Yaratıcılık Ölçeği'ni Türk kültürüne uyarlanmasıdır. Böylece, Türk

toplumunun duygusal yaratıcılığı nasıl algıladığı ve anladığının anlaşılması beklenmektedir.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Evreni ve Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini, İstanbul'un Küçükçekmece ve Kadıköy bölgelerinde yaşayan yetişkinlik çağındaki bireyler oluşturmaktadır. Araştırma, ana kütlenin tamamına erişim zorlukları göz önünde bulundurularak, evreni temsil yeteneğine sahip örneklem üzerinden gerçekleştirilmiştir. Araştırma örnekleme dahil edilen katılımcılar kolayda örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Kolayda örneklemede veriler, ana kütleden en kolay, hızlı ve ekonomik şekilde toplanır (Malhotra, 2013). Çalışmaya 19-59 yaşları arasında toplamda 278 katılımcı dahil edilmiştir. Bu bilgiler ışığında seçilen örneklemin ana kütleyi temsil gücünün yeterli olduğu düşünülmektedir. Örneklem grubunda yer alan katılımcıların sayısı belirlenirken, kullanılan ölçeklerdeki madde sayısının 10 katına ulaşmak yeterlidir (Tavşancıl, 2006).

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu

Katılımcıların cinsiyet, yaş ve eğitim durumu gibi demografik bilgileri araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu aracılığı ile toplanmıştır. Bu form ile elde edilen demografik değişkenlere göre bireylerin duygusal yaratıcılık düzeylerinin farklılaşp farklılaşmadığına bakılmıştır.

Duygusal Yaratıcılık Ölçeği

Averill (1999) tarafından geliştirilen ölçek, bireylerin duygusal yaratıcılık düzeylerini ölçmektedir. Yenilik, Hazırlık ve Etkililik/Özgünlük isimli üç alt boyuttan ve 30 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerliliği doğrulayıcı faktör analizi ile test edilmiş ve olumlu sonuçlar elde edilmiştir. Ölçeğin alt boyutlarının değerleri (Hazırlık =.82, Yenilik =.84 ve Etkililik/Özgünlük=.83), DYÖ'nün 30 maddelik Cronbach alfa katsayısı .90'dır. Dolayısıyla ölçeğin tamamı yüksek derecede iç tutarlılık göstermektedir. Mevcut çalışmada, ölçeğin güvenilirlik değeri .86 olarak bulunmuştur.

Duyguları İfade Etme Ölçeği

King ve Emmons tarafından 1990 yılında geliştirilmiş ve Kuzucu (2006) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Üç alt boyutu olan 16 maddelik ölçek, 7'li Likert ölçeği (7 Kesinlikle Katılıyorum, 1 Kesinlikle Katılmıyorum) kullanılarak puanlanmaktadır. Ölçeğin üç alt boyutu yakınlık, olumsuz duygu ve olumlu duygudur. Ölçeğin geçerliliği doğrulayıcı faktör analizi ile test edilmiş ve olumlu sonuçlar elde edilmiştir ($\chi^2=1.65$, RMSEA=0.04, RMR=0.04, GFI=0.94, AGFI=0.91, CFI=0.93 ve IFI=0.93). Güvenilirliği test-tekrar test yöntemi kullanılarak değerlendirilmiş ve sonuçlar değerlerin makul bir aralıkta olduğunu göstermiştir ($r=0.85$, $p<.01$). Alt boyutların değerleri (Pozitif Duygu =.70, Negatif Duygu =.64 ve Yakınlık =.68), Cronbach's alpha değerinin .85 olduğu iç tutarlılık analizinde kabul edilebilir bir aralıkta bulunmuştur. Mevcut çalışmada, ölçeğin güvenilirlik değeri .66 olarak bulunmuştur.

Etik Onay

Bu çalışmada kullanılan ölçeklerin her biri için kullanım izni alınmıştır. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan onay alınmıştır (Karar No: 06-30, Tarih: 10.06.2024).

Verilerin Analizi

Bu çalışma için veri toplama, gerekli izinlerin alınmasını takiben başlamıştır. Duygusal Yaratıcılık Ölçeği'nin orijinal adı Emotional Creativity Inventory (ECI) ve dili İngilizcedir. Averill (1999) tarafından Amerika Birleşik Devletleri'nde geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçeye uyarlanması sürecinde öncelikle ölçeği geliştiren Averill (1999) ile elektronik posta yoluyla iletişim kurulmuş ve dilsel eşdeğerlik çalışmasına ölçeği geliştiren araştırmacılar izin alınmasıyla başlanmıştır. Başlangıçta, İngilizce bilen beş uzman bağımsız olarak ölçeğin İngilizce versiyonunu Türkçeye çevirmiş ve doktora öğrencilerinden oluşan bir panel ölçeğin nihai Türkçe çevirisini oluşturmuştur. Daha sonra iki uzman Türkçe formun geri çevirisini yapmış ve bu versiyonun orijinal İngilizce form ile tutarlılığı incelenmiştir. Materyalin ve yorumun anlaşılabilirliğini değerlendirmek için 30 öğrenciyi kapsayan bir ön uygulama yapılmıştır. Nihai Türkçe form, pilot çalışmanın ardından bir uzman tarafından son bir kez daha incelenmiştir. Dilsel eşdeğerliğin son aşamasında ölçeğin İngilizce maddeleri ile Türkçe maddeleri arasındaki ilişkiye bakılmış ve bağımlı gruplar t testi analizi ile yanıt veren grup karşılaştırılmıştır. Çeviri sürecinin ardından 278 katılımcıya Google formundan elde edilen maddeler dağıtılmış ve uyum geçerliliği için benzer bir ölçek belirlenerek forma eklenmiştir. Tavşancıl'a (2006) göre madde sayısının 10 katı kadar örneklem gruplarından veri toplanması yeterlidir. DYÖ'nün güvenilirliği iç tutarlık kat sayısı (Cronbach alpha) ile incelenmiştir.

DYÖ'nün geçerliğini belirlemek için yapı geçerliği ve ölçüte dayalı geçerlik incelenmiştir. Analizler SPSS

(V.25) ve AMOS (V.24) programları ile gerçekleştirilmiştir. Analizlerden önce veriler kayıp değerler, tek değişkenli ve çok değişkenli aykırı değerler açısından kontrol edilmiştir. Elde edilen 278 katılımcıdan oluşan verilerin normal dağılım sağladığı gözlenmiştir (Tabachnick, Fidell & Ullman, 2013). Yapı geçerliliği amacıyla Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) yöntemi gerçekleştirilmiştir. DFA sonucunda elde edilen model uyum iyiliği değerleri literatürdeki önerilere dayanarak değerlendirilmiş, TLI >.80, CFI >.80, IFI>.80, RMSEA<.08 ve SRMR<.08 şeklinde önerilen model uyum değerleri ölçütleri kullanılmıştır (Kline, 2015). Ölçüte dayalı geçerlik için DYÖ ile DİEÖ puanları arasındaki korelasyon hesaplanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde yetişkin bireylerin duygusal yaratıcılık düzeyleri cinsiyet, yaş ve eğitim durumu değişkenlerine göre analiz edilerek değerlendirilmiştir. Çalışmaya 19-59 yaşları arasında toplamda 278 katılımcı dahil edilmiştir. Çalışmaya dahil edilen katılımcıların 33'ü (%11.9) erkek, 245'i (%88.1) kadındır. Çalışmaya katılan bireylerin 74'ü (%26.6) 19-26 yaş aralığında, 68'i (%24.5) 27-32 yaş aralığında, 69'u (%24.8) 33-40 yaş aralığında ve 67'si ise (%24.1) 41 yaş ve üzerindedir. Katılımcıların 24'ü (%8.6) öğrenci, 18'i (%6.5) öğrenci ve çalışmıyor, 106'sı (%38.1) çalışmıyor, 26'sı (%9.4) yarı zamanlı çalışıyor ve 104'ü (%37.4) ise tam zamanlı çalışmaktadır. Katılımcıların 30'u (%10.8) lisans öğrencisi, 153'ü (%55.0) lisans mezunu, 26'sı (%9.4) lisansüstü mezunu ve 69'u (%24.8) diğer seçeneği yanıtlamıştır.

Tablo 1. Demografik Değişkenler

Değişken	Kategori	n	%
Cinsiyet	Erkek	33	11.9
	Kadın	245	88.1
Yaş Aralığı	19-26	74	26.6
	27-32	68	24.5
	33-40	69	24.8
	41 ve üzeri	67	24.1
Çalışma Durumu	Öğrenci	24	8.6
	Öğrenci ve çalışmıyor	18	6.5
	Çalışmıyor	106	38.1
	Yarı zamanlı çalışıyor	26	9.4
	Tam zamanlı çalışıyor	104	37.4
Eğitim Durumu	Lisans öğrencisi	30	10.8
	Lisans mezunu	153	55.0
	Lisansüstü mezunu	26	9.4
	Diğer	69	24.8

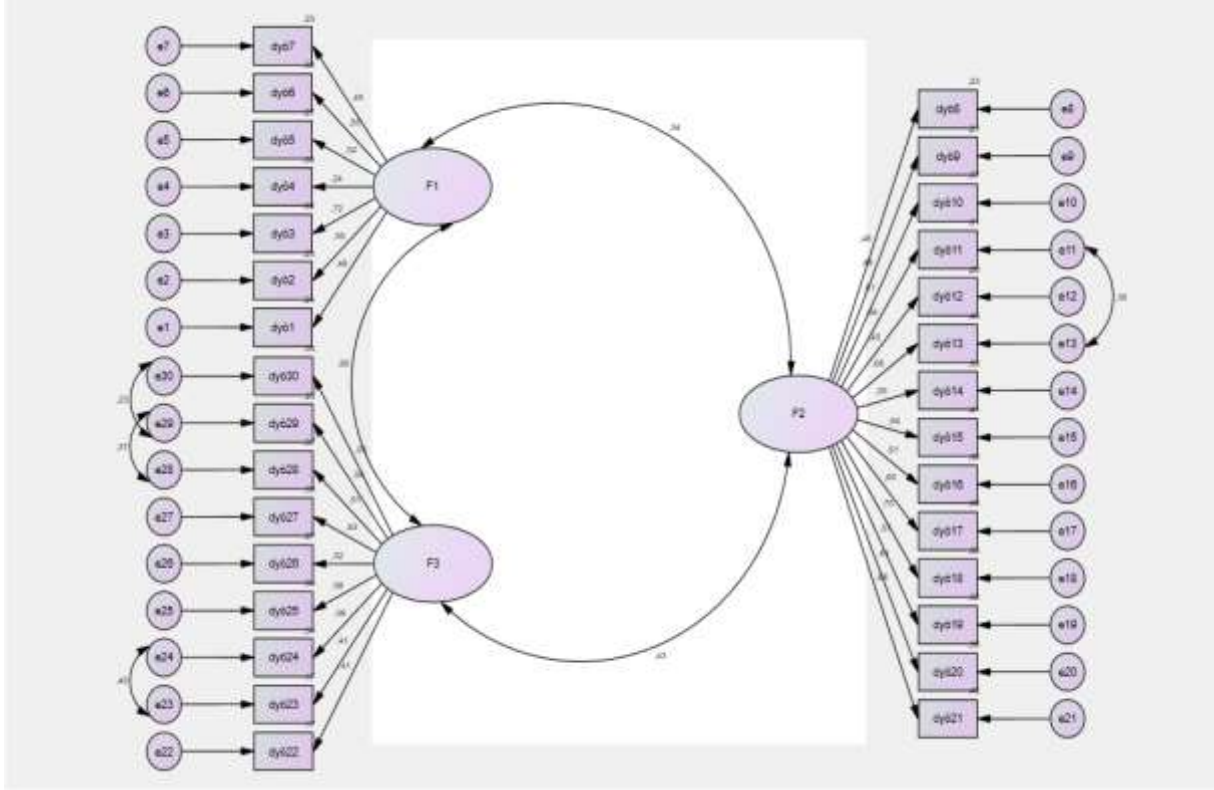
Araştırmada katılımcıların DYÖ toplam puanlarının demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla Bağımsız Örneklem t Testi ve One-Way ANOVA analizleri gerçekleştirilmiştir (N=278). DYÖ toplam puanları cinsiyete (t=1.92, p=.562), yaşa

(p=.39) ve eğitim durumuna (p=.713) göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Doğrulatory Faktör Analizi

DYÖ'nün Türkçe formunun yapı geçerliğini test etmek amacıyla Doğrulatory Faktör Analizi, AMOS (V.24) programı ile gerçekleştirilmiştir. Doğrulatory faktör analizinin gerçekleştirilebilmesi için öncelikle verilerin normallik sayılsını karşılayıp karşılamadığı kontrol edilmiştir. 278 katılımcının bulunduğu veri setinde analizler için gerekli olan tek değişkenli ve çok değişkenli normallik varsayımı sağlanmış ve analizlere 278 katılımcı ile devam edilmiştir. Daha sonra AMOS'ta maksimum olabilirlik (Maximum Likelihood) yöntemi kullanılarak orijinal ölçeğin faktör yapısının Türkçe formunda

karşılanıp karşılanmadığını test edilmiştir. Üç faktörlü modelin uyum indeksleri: Ki-kare uyum değeri model uyumu için χ^2/df değeri 2.41, Uyum iyiliği değerleri RMSEA = 0.07, SRMR = 0.07, GFI = 0.79, IFI = 0.76, CFI = 0.75,'dir. Modifikasyon indeksleri incelenmiş ve önerilere uygun olarak modele madde11-madde13, madde23-madde24, madde28-madde29 ve madde29-madde30 çiftleri arasına toplamda dört modifikasyon çizilmiştir. Test edilen modelin standardize yol katsayılarının bulunduğu hali Şekil 1'de sunulmuştur. Ölçekte bulunan maddelerin faktör yükleri .01 ve .75 arasında değişmektedir.

Şekil 1. Duygusal Yaratıcılık Ölçeği Doğrulatory Faktör Analizi Standardize Yol Katsayıları (N=278)

Duygusal Yaratıcılık Ölçeği Alt Boyutları

F1: Yenilik, F2: Hazırlık F3: Etkililik/Özgünlük

Analizler, şekilde gösterildiği gibi modelin üç faktörden oluştuğu sonucunu doğrulamıştır. Faktör yüklerinin analizine göre her bir maddenin faktör yükleri .01 ile .75

arasında değişmektedir. Ayrıca, tüm maddelerin ait oldukları faktör içindeki faktör yükleri anlamlılık göstermiştir ($p < .001$). Doğrulatory Faktör Analizi ile elde edilen Tablo 1'deki uyum iyiliği indekslerine bakıldığında modelin uyumlu olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Doğrulatory Faktör Analizi Model Uyum İyiliği İndeksleri

Model	χ^2/df	SRMR	RMSEA	CFI	GFI	IFI
1. Düzey DFA	2,41	0,07	0,07	0,75	0,79	0,76
2. Düzey DFA	2,08	0,07	0,06	0,81	0,82	0,82

** $p < .01$

Güvenirlik Analizleri

DYÖ'nün Türkçe formunun güvenilirliği iç tutarlılık kat sayısı ile incelenmiştir. 30 maddeden oluşan toplam ölçeğe ait Cronbach alpha değeri .86'dır. 7 maddeden oluşan (maddeler: 1,2,3,4,5,6,7) "Yenilik" alt boyutuna ait Cronbach alpha değeri .67; 14 maddeden oluşan (maddeler:8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21) "Hazırlık" alt boyutuna ait Cronbach alpha değeri .88; 9 maddeden oluşan (maddeler: 22,23,24,25,26,27,28,29,30) "Etkililik/Özgünlük" alt boyutuna ait Cronbach alpha değeri .73 olarak bulunmuştur.

Ölçüt Geçerliği

Ölçeğin Türkçe formunun uyarlanması sürecinde ölçüt geçerliliğini sağlayıp sağlamadığı test edilmiştir. Bu amaçla mevcut ölçme araçları dahilinde ölçüt olarak kullanılabilecek benzer yapıları ölçen DİÖ kullanılmış ve Pearson korelasyon analizi sonuçları Tablo 2'de sunulmuştur. DYÖ ve alt boyut puanları ile DİÖ puanı istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde ilişkili bulunmuştur ($r = .46, p < .01$).

Tablo 3. Duyguları İfade Etme Ölçeği ile Duygusal Yaratıcılık Ölçeği Alt Boyutları Arasındaki İlişkiler

Değişken	N	Ort.	SS	1.	2.	3.	4.	5.
1.DYÖ-Toplam	278	109,73	17,74	-				
2.“Yenilik” (1.Boyut)	278	28,47	4,59	,70**	-			
3.“Hazırlık” (2.Boyut)	278	47,68	11,37	,88**	,40**	-		
4.“Etkililik/Özgünlük” (3.Boyut)	278	33,57	6,01	,74**	,56**	,40**	-	
5.DİEÖ-Toplam	278	70,54	11,87	,46**	,40**	,29**	,49**	-

* $p < .01$

DYÖ ile alt boyutları arasından yenilik faktörü ile pozitif yönde anlamlı ($r=.70$, $p<.01$), hazırlık alt boyutu ile pozitif yönde anlamlı ($r=.88$, $p<.01$) ve etkililik/özgünlük alt boyutu ile pozitif yönde ve anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır ($r=.74$, $p<.01$). DYÖ ile DİEÖ arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna

ulaşmıştır ($r=.46$, $p<.01$). DİEÖ ile DYÖ'nün yenilik alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı ($r=.40$, $p<.01$), hazırlık alt boyutu ile pozitif yönde anlamlı ($r=.29$, $p<.01$) ve etkililik/özgünlük alt boyutu ile pozitif yönde anlamlı ($r=.49$, $p<.01$) ilişki bulunmuştur.

Tablo 4. Duygusal Yaratıcılık Ölçeği ile Duyguları İfade Etme Ölçeği Alt Boyutları Arasındaki İlişkiler

Değişken	N	Ort.	SS	1.	2.	3.	4.	5.
1.DİEÖ-Toplam	278	70,54	11,87	-				
2.“Olumlu duygu ifadesi” (1.Boyut)	278	28,47	4,59	,73**	-			
3.“Olumsuz duygu ifadesi” (2.Boyut)	278	22,20	5,17	,69**	,29**	-		
4.“Yakınlık ifadesi” (3.Boyut)	278	19,67	5,07	,77**	,34**	,29**	-	
5.DYÖ-Toplam	278	28,66	5,89	,46**	,32**	,33**	,35**	-

DİEÖ ile alt boyutları arasından olumlu duygu ifadesi faktörü ile pozitif yönde anlamlı ($r=.73$, $p<.01$), olumsuz duygu ifadesi alt boyutu ile pozitif yönde anlamlı ($r=.69$, $p<.01$) ve yakınlık ifadesi alt boyutu ile pozitif yönde ve anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır ($r=.77$, $p<.01$). DYÖ ile DİEÖ'nün olumlu duygu ifadesi alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı ($r=.32$, $p<.01$), olumsuz duygu ifadesi alt boyutu ile pozitif yönde anlamlı ($r=.33$, $p<.01$) ve yakınlık ifadesi alt boyutu ile pozitif yönde anlamlı ($r=.35$, $p<.01$) ilişki bulunmuştur.

Tartışma

Bu çalışma ölçeğin Türkçeye çevrilmesi amacıyla yapılmıştır. Orijinal adı "Emotional Creativity Inventory" olan ölçek 1999 yılında James Averill tarafından geliştirilmiştir. Uyarılama çalışmasının ilk aşamasında ölçek, İngilizce ve Türkçe bilen beş yetkin alan uzmanı tarafından Türkçeye çevrilmiştir. İki uzman daha sonra ölçeği İngilizceye geri çevirmek için geri çeviri prosedürünü kullanmıştır. Çevrilen formun anlaşılabilirliği ve Türkçe dil becerilerinin gözden geçirilmesinin ardından bir pilot uygulama gerçekleştirilmiştir.

Geçerlilik testlerine devam etmek için Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçlarına göre maddelerin faktör yükleri, ölçmeyi amaçladıkları özelliği başka bir özelliklerle karıştırmadan, bağlı oldukları faktör içinde ölçmektedir ve ölçeğin Türkçe versiyonunda yer alan tüm maddelerin faktör yükleri .01 ile .75 arasında değişmektedir. Uyum değerleri incelendiğinde IFI değerinin .82, GFI değerinin .82 ve CFI değerinin .81 olduğu görülmektedir. Bu değerler, ölçeğin test edilen yapıya iyi uyum gösterdiği işaret etmektedir. Byrne (2011), RMSEA'nın belirsiz olarak planlanan parametrelerin ana popülasyonun kovaryans matrisine ne

kadar iyi uyduğunu değerlendirdiğini belirtmektedir (akt. Yaşloğlu, 2017). Yaşloğlu'na (2017) göre, RMSEA değerinin 0,1'e yaklaşması ya da 0,1'i aşması kötü bir modele, sıfıra yaklaşması ve azalması ise iyi bir modele işaret etmektedir. Bu çalışmada da RMSEA değerinin 0,06 olması iyi uyuma işaret etmektedir. Hu ve Bentler'e (1999) göre ki-kare (CMIN) değeri, örneklem kovaryans matrisi ile modellenen kovaryans matrisinin farklı olup olmadığını değerlendirmektedir. $p<.005$ düzeyinde, uygun bir model anlamsız sonuçlar üretmelidir (Barrett, 2007). Büyük örneklem gruplarında ($n>50$) modelin uygunluğunu yorumlamak için yalnızca ki-kare değerine güvenmek yanlış olacaktır. Sonuç olarak, modelin uyum iyiliğinin değerlendirilmesinde χ^2/sd oranı kullanılmalıdır (Kenny ve McCoach, 2003). Marcoulides ve Schumacher'e (2001) göre, mükemmel bir uyum χ^2/sd 'nin 3'ten küçük olmasıyla gösterilir. Çalışmanın sonucunda elde edilen $\chi^2/sd=2,08$ değeri, mükemmel uyuma işaret etmektedir. Doğrulamalı faktör analizi ile elde edilen uyum iyiliği indeksleri incelendiğinde modelin uyumlu olduğu görülmektedir.

Geçerlilik testlerinde Duygusal Yaratıcılık Ölçeği ile benzer bir ölçek arasındaki ilişki de incelenmiştir. Analizler, Duygusal Yaratıcılık Ölçeği ile Duyguları İfade Etme Ölçeği arasında orta güçte pozitif bir korelasyon olduğunu ortaya koymuştur. Yetişkinlerde duygusal yaratıcılık düzeyi puanları artarken bireyin duygularını ifade etme davranışları da artış göstermektedir. Bu ilişkinin orta güçte çıkması duygusal yaratıcılık düzeyi ile duyguların farkında olunması ve bunun ifade edilmesinden kaynaklı olduğunu düşündürmektedir.

Duygusal Yaratıcılık Ölçeği'nin Cronbach's Alpha değeri güvenilirlik analizleri ile belirlenmiştir. Beklenen Cronbach Alfa değeri 0 ile 1 aralığındadır. Tavşancıl'a

(2006) göre ölçeğin değerleri 0-0.40 arasında ise ölçek güvenilir değildir, 0.40 ile 0.60 arasında ise düşük güvenilirliğe sahiptir, 0.60 ile 0.80 arasında ise yüksek derecede güvenilirirdir ve 0.80 ile 1.0 arasında ise yüksek derecede güvenilirirdir. İç tutarlılık katsayısı analizi sonucunda Cronbach's alpha değeri .86 olarak belirlenmiştir. Bu rakam ölçeğin ne kadar yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin orijinal versiyonu için yapılan analiz sonucunda Cronbach Alfa katsayısı .90 olarak belirlenmiştir. Duygusal Yaratıcılık Ölçeği'nin Türkçe formunun bu değerler temelinde güvenilir olduğu belirlenmiştir (Büyükoztürk, 2021).

Araştırmanın demografik değişkenleri ile DYÖ arasındaki farklılıklar bağımsız gruplar t-testi ve ANOVA analizleri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, DYÖ ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Benzer şekilde cinsiyet değişkeni ile DYÖ arasındaki ilişkinin analiz edildiği başka bir çalışmada, kadın ve erkekler arasında herhangi bir anlamlı farklılığa ulaşılamamıştır (Kuška vd., 2020). Literatürde bu çalışmanın bulgularının aksine DYÖ ile cinsiyet arasında gözlemlenen ilişkiler, kadınların hazırlık ve etkililik/özgünlük boyutlarında erkeklerden daha yüksek puan aldığını göstermektedir (Soroa vd., 2015). Bu sonuçlar, DYÖ orijinal (Averill, 1999) veya İspanyolca versiyonunun (Soroa vd., 2015) kullanıldığı daha önceki araştırmalarla tutarlıdır. Başka bir çalışmaya göre, cinsiyetler arasında önemli farklılıklar tespit edilmiş, kadınlar küçük etki boyutlarıyla da olsa DYÖ puanlarında daha yüksek puanlar almıştır (Martskvishvili vd., 2017). Ölçeğin toplam puanı alt boyutlarının cinsiyet üzerindeki farklılıklarının ele alındığı bir çalışmada ise, kadınlarda erkeklere göre anlamlı derecede daha yüksek DYÖ toplam ölçek puanları, daha yüksek Yenilik alt ölçek puanları, daha yüksek Hazırlık alt ölçek puanları ve daha yüksek Etkililik/Otantılık alt ölçek puanları tespit etmiştir (Kuška vd., 2020). Benzer şekilde, Alabedi (2017) üniversite öğrencileri arasında DYÖ'de kadınlar lehine önemli cinsiyet farklılıkları olduğunu bildirmiştir.

Ölçek ile yaş arasında yapılan ANOVA analizleri sonucunda herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Literatürde bu bulgunun aksine, yaşın DYÖ veya alt boyutları ile ilişkili olduğu gösterilmiştir (Trnka vd., 2020). DYÖ düzeylerinin yaşla birlikte farklılık gösterdiği bulunmuştur. Genç, orta yaş ve yaşlı yetişkinleri kapsayan kesitsel bir çalışma, yaşın DYÖ toplam puanı ve üç DYÖ alt boyutundan ikisi olan yenilik ve hazırlık ile negatif ilişkili olduğunu ortaya koymuştur (Trnka vd., 2020). Buna karşılık, yaş etkililik/özgünlük alt boyutu ile ilişkili bulunmamıştır. Yaşa bağlı bu farklılıklara daha yakından bakıldığında, ileri yaşlarda duygusal hazırlığın daha düşük olması, ileri yetişkinlik döneminde kişinin duygusal tepkileri ve duygusal deneyimleri hakkında düşünme ve kendi duyguları için neden arama eğiliminin azalması anlamına gelmektedir (Trnka, 2023). Bu sonuçlar, yaşlı yetişkinlerin daha esnek ve duygusal açıdan olgun işleyişleriyle uyumludur (Blanchard-Fields, 2007, 2009). Bu avantaja, yaşam süreci boyunca çeşitli duygularla ilgili deneyim birikimi sayesinde ulaşıldığı öne sürülmektedir. Kişinin kendisinin ve başkalarının duyguları hakkında düşünmek için daha az çaba harcaması, yaşlı yetişkinlikte bilişsel kaynakların tasarruf edilmesini sağlayan uyarlanabilir bir strateji olabilir (Trnka vd., 2020). Başka bir deyişle, katılımcılar yaşlandıkça duygularını yeni ve benzersiz olarak değerlendirme eğilimleri de

zayıflamaktadır (Trnka vd., 2020). Yaşlı insanların yaşamları boyunca daha fazla duygusal olayla karşılaşmış olmaları beklenir ve bu deneyim de ileri yaşlarda genç yaşlara kıyasla daha düşük duygusal yeniliğe neden olabilir. Benzer duygusal olayların tekrar tekrar yaşanması, hafızada depolanan daha önce yaşanmış duygusal olaylara ait kalıpların ve senaryoların gelecekte kullanılmasına yol açabilir ve bu da ileri yetişkinlik dönemindeki duygusal yeniliğin azalmasını açıklayabilir. Boylamsal çalışmaların meta-analizi (Roberts vd., 2006) yenilik özelliğinin 55 yaşından sonra azalmaya başladığını ancak ilginç bir şekilde ergenlikten orta yetişkinliğe kadar arttığını ortaya koymuştur. Bu bulguların aksine, duygusal yenilik özelliğinin ergenlerde en yüksek, yaşlı yetişkinlerde ise en düşük olduğu bulunmuştur. İleri yaşlarda azalan duygusal yenilik ve duygusal hazırlığın aksine, duygusal etkililik/özgünlüğün yetişkinlik boyunca sabit olduğu bulunmuştur. DYÖ'nün bu alt boyutu, yeni veya alışılmadık duygusal tepkiler gerektiren durumlarda etkili yanıt vermeyi ve duyguların kişinin yaşam hedeflerine ulaşmasına yardımcı olabileceğine inanma eğilimini içerir. DYÖ ile ilgili boylamsal araştırmalar eksik olduğundan, bu bilgiler DYÖ ile ilgili gelecekteki boylamsal çalışmalara ilham verebilir. İlginç bir şekilde, DYÖ seviyelerinin yaşa bağlı bilişsel gerileme derecesine duyarlı olduğu bulunmuştur. Örneğin, daha fazla ilgisizliğe sahip yaşlı yetişkinler, daha az ilgisizliğe sahip yaşlı yetişkinlere göre duygusal olarak daha az yaratıcıydı (Trnka vd., 2020). Yaşlı yetişkinlerin ilerleyen yaşlarda duygularını kontrol etme konusunda bazı gelişmeler gösterdiği düşünülmektedir (Scheibe ve Carstensen, 2010; Urry ve Gross, 2010).

Ölçek ile eğitim durumu arasında yapılan ANOVA analizleri sonucunda herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Benzer şekilde, eğitim durumunun DYÖ veya alt boyutları ile ilişkili olmadığı gösterilmediği çalışmaya rastlanmıştır (Trnka vd., 2020). Nikolai ve diğerleri (2022) tarafından kontrol değişkeni olarak çalışmada yer bulan eğitim durumu değişkeni ile DYÖ arasında herhangi anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Ölçeğin kültürel eşdeğerliği ve bağlamı hakkında konuşmak önemlidir. Sonuçların örnekleme mi yoksa ölçeğin kültürel eşdeğerleriyle mi ilgili olduğu araştırılmalıdır. Kültürel yapının ve yaşa bağlı faktörlerin yaş grupları arasındaki duygusal yaratıcılık farklılıkları üzerindeki etkileri özellikle incelenmelidir. Türk kültüründe duyguların nasıl işlediğine dair ek ayrıntılar vererek sonuçların kültürel bağlamda nasıl değerlendirileceğini daha iyi anlayabiliriz. Çalışmanın amacı göz önüne alındığında, yaş, kültür ve bu bağlamdaki değişkenler arasındaki ilişkinin daha kapsamlı bir şekilde tartışılması gerekmektedir.

Bu çalışma, ölçeğin Türkçe versiyonunun geçerli ve güvenilir olduğunu gösterse de bazı sınırlılıklara sahiptir. Bulguların genellenebilirliğine ilişkin bir sınırlama, çalışmanın katılımcılarının kolayda örnekleme tekniğiyle seçilmiş olmasıdır. Farklı bölgelerden seçilen katılımcılarla yapılacak başka araştırmalar, ölçeğin aracının geçerliliği ve güvenilirliği konusunda daha sağlam kanıtlar sunabilir. İlgili literatür bağlamında farklı ölçekler kullanılarak duygusal yaratıcılık üzerine nicel araştırmaların yanı sıra nitel ve karma araştırmaların da yapılması, konunun daha detaylı bir şekilde incelenmesine olanak tanıyacak ve aydınlatıcı olacaktır.

Beyannameeler**Etik Onay ve Katılma İzni**

Araştırmanın uygulanması için Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan onay alınmıştır (Karar No: 06-30, Tarih: 10.06.2024).

Yayın İzni

Uygulanamaz.

Veri ve Materyallerin Mevcudiyeti

Uygulanamaz.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

Finansman

Uygulanamaz.

Yazar Katkıları

MFT makalenin yöntem ve tartışma bölümünün, özet ve abstractın yazılmasında büyük katkı sağlamıştır. Aynı zamanda makalenin genel yazımına ve kontrolüne katkı yapmıştır. DÖ araştırma verilerini analiz etmiş ve yorumlamıştır. Aynı zamanda makalenin genel yazımına ve kontrolüne katkı yapmıştır. Tüm yazarlar makalenin son halini okumuş ve onaylamıştır.

Kaynaklar

- Abduqodirova, D., & Pardaboyeva, M. (2024). The role of emotional creativity in students' decision-making. *In International Conference of Natural and Social-Humanitarian Sciences* 1(7), 27-30.
- Abraham, A. (2013). The promises and perils of the neuroscience of creativity. *Frontiers in Human Neuroscience*, 7, 246. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2013.00246>
- Ahmadi, F., Ahmadi, J., & Delshad, R. (2015). The relationship between emotional and cognitive creativity and metacognitive skill. *GMP Review*, 18(1), 456-461.
- Alabedi, N. (2017). The emotional creativity and orientation towards life for university's students [Unpublished doctoral thesis]. AL-Qadisiya University.
- Averill, J. R. (1999). Individual differences in emotional creativity: Structure and correlates. *Journal of Personality*, 67(2), 331-371. <https://doi.org/10.1111/1467-6494.00058>
- Averill, J. R. (2005). Emotions as mediators and as products of creative activity. In *Creativity Across Domains* (pp. 243-262). Psychology Press.
- Averill, J. R., & Thomas-Knowles, C. (2005). Emotional creativity. *Handbook of Positive Psychology*, 172-185.
- Bakhtiyari K., Alizadeh H., & Rezaee O. (2014). Investigation of relationship between "cognitive creativity and emotional intelligence" and "personality dimensions and academic success" in high school teachers. *Reef Resources Assessment and Management Technical Paper*, 40, 81-991.
- Banich, M. T., Mackiewicz, K. L., Depue, B. E., Whitmer, A. J., Miller, G. A., & Heller, W. (2009). Cognitive control mechanisms, emotion and memory: A neural perspective with implications for psychopathology. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 33(5), 613-630. <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2008.09.010>
- Barrett, P. (2007). Structural equation modeling adjudging model fit. *Personality and Individual Differences*, 42, 815-824. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.09.018>
- Blanchard-Fields, F. (2007). Everyday problem solving and emotion: An adult developmental perspective. *Current Directions in Psychological Science*, 16(1), 26-31. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8721.2007.00469.x>
- Blanchard-Fields, F. (2009). Flexible and adaptive socio-emotional problem solving in adult development and aging. *Restorative Neurology and Neuroscience*, 27(5), 539-550. <https://doi.org/10.3233/RNN-2009-0516>
- Blatný, M., Květon, P., Jelínek, M., Šolcová, I., Záborská, K., Mudrák, J., & Machovcová, K. (2018). The influence of personality traits on life satisfaction through work engagement and job satisfaction among academic faculty members. *Studia Psychologica*, 60(4), 274-286. <https://doi.org/10.21909/sp.2018.04.767>
- Bledow, R., Rosing, K., & Frese, M. (2013). A dynamic perspective on affect and creativity. *Academy of Management Journal*, 56(2), 432-450. <https://doi.org/10.5465/amj.2010.0894>
- Bloch, L., Haase, C. M., & Levenson, R. W. (2014). Emotion regulation predicts marital satisfaction: More than a wives' tale. *Emotion*, 14(1), 130. <https://doi.org/10.1037/a0034272>
- Büyükoztürk, Ş. (2021). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorum*. Pegem.
- Čábelková, Strielkowski, Rybakova ve Molchanova, 2020. Čábelková, I., Strielkowski, W., Rybakova, A., & Molchanova, A. (2020). Does playing video games increase emotional creativity?. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(7), 2177. <https://doi.org/10.3390/ijerph17072177>
- Coltheart, M. (2016). Cognitive neuropsychology and the study of reading. In *Attention and performance XI* (pp. 3-37). Routledge.
- Carmeli A., McKay A. S., & Kaufman J. C. (2014). Emotional intelligence and creativity: The mediating role of generosity and vigor. *The Journal of Creative Behavior*, 48, 290-309. <http://dx.doi.org/10.1002/jocb.53>
- De Dreu, C. K., Nijstad, B. A., Bechtoldt, M. N., & Baas, M. (2011). Group creativity and innovation: A motivated information processing perspective. *Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts*, 5(1), 81. <https://doi.org/10.1037/a0017986>
- Fuchs, G. L., Kumar, V. K., & Porter, J. (2007). Emotional creativity, alexithymia, and styles of creativity. *Creativity Research Journal*, 19(2-3), 233-245. <https://doi.org/10.1080/10400410701397313>
- Frolova, S. V., & Novoselova, K. I. (2015). Emotional creativity as a factor of individual and family psychological wellbeing. *International Annual Edition of Applied Psychology: Theory, Research, and Practice*, (2), 30-43.
- Gutbezahl, J., & Averill, J. R. (1996). Individual differences in emotional creativity as manifested in words and pictures. *Creativity Research Journal*, 9, 327-337. https://doi.org/10.1207/s15326934crj0904_4
- Hopp, H., Troy, A. S., & Mauss, I. B. (2011). The unconscious pursuit of emotion regulation: Implications for psychological health. *Cognition and Emotion*, 25(3), 532-545. <https://doi.org/10.1080/02699931.2010.532606>
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural equation modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
- Ivcevic, Z., Brackett, M. A., & Mayer, J. D. (2007). Emotional intelligence and emotional creativity. *Journal of Personality*, 75(2), 199-236. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2007.00437.x>

- Joormann, J., & Quinn, M. E. (2014). Cognitive processes and emotion regulation in depression. *Depression and Anxiety*, 31(4), 308-315. <https://doi.org/10.1002/da.22264>
- Kenny, D. A., & McCoach, D. B. (2003). Effect of the number of variables on measures of fit in structural equation modeling. *Structural Equation Modeling*, 10(3), 333-351. https://doi.org/10.1207/S15328007SEM1003_1
- King, L. A., & Emmons, R. A. (1990). Conflict over emotional expression: Psychological and physical correlates. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58(5), 864. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.58.5.864>
- Kline, R. B. (2015). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford.
- Kuşka, M., Trnka, R., Mana, J., & Nikolai, T. (2020). Emotional creativity: A meta-analysis and integrative review. *Creativity Research Journal*, 32(2), 151-160. <https://doi.org/10.1080/10400419.2020.1751541>
- Kuzucu, Y. (2006). *Duyguları fark etmeye ve ifade etmeye yönelik bir psiko-eğitim programının, üniversite öğrencilerinin duygusal farkındalık düzeylerine, duyguları ifade etme eğilimlerine, psikolojik ve öznel iyi oluşlarına etkisi.* (Yayın No. 205150) [Doktora tezi, Ankara Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Limonero, J. T., Tomás-Sábado, J., & Fernández-Castro, J. (2012). Resilient coping strategies and emotion regulation: Predictors of life satisfaction. *Behavioral Psychology*, 20(1), 183-189.
- Malhotra, R. K. (2013). Sample size considerations for diagnostic tests: Application to sensitivity and specificity. *Methods of Clinical Epidemiology*, 79-102. https://doi.org/10.1007/978-3-642-37131-8_7
- Marcoulides, G. A., & Schumacker, R. E. (Eds.). (2001). *New developments and techniques in structural equation modeling*. Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/9781410601858>
- Martskvishvili, K., Abuladze, N., Sordia, N., & Neubauer, A. (2017). Emotional creativity inventory: Factor structure, reliability and validity in a georgian-speaking population. *Problems of Psychology in the 21st Century*, 11(1), 31-41. <https://doi.org/10.33225/ppc/17.11.31>
- Moltafet, G., Sadati Firoozabadi, S. S., & Pour-Raisi, A. (2018). Parenting style, basic psychological needs, and emotional creativity: A path analysis. *Creativity Research Journal*, 30(2), 187-194. <https://doi.org/10.1080/10400419.2018.1446748>
- Morgan, E. S., & Scheibe, S. (2014). Reconciling cognitive decline and increased well-being with age: The role of increased emotion regulation efficiency. In P. Verhaeghen & C. Hertzog (Eds.), *The Oxford handbook of emotion, social cognition, and everyday problem solving during adulthood* (pp. 155- 171). Oxford University Press.
- Oriol, X., Amutio, A., Mendoza, M., Da Costa, S., & Miranda, R. (2016). Emotional creativity as predictor of intrinsic motivation and academic engagement in university students: The mediating role of positive emotions. *Frontiers in Psychology*, 7, 1243. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.01243>
- Phelps, E. A. (2006). Emotion and cognition: insights from studies of the human amygdala. *Annu. Rev. Psychol.*, 57(1), 27-53. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.56.091103.070234>
- Roberts, R. D., Schulze, R., O'Brien, K., MacCann, C., Reid, J., & Maul, A. (2006). Exploring the validity of the Mayer-Salovey-Caruso Emotional Intelligence Test (MSCEIT) with established emotions measures. *Emotion*, 6(4), 663. <https://doi.org/10.1037/1528-3542.6.4.663>
- Runco, M. A., & Jaeger, G. J. (2012). The standard definition of creativity. *Creativity Research Journal*, 24(1), 92-96. <https://doi.org/10.1080/10400419.2012.650092>
- Salovey, P., Woolery, A., & Mayer, J. D. (2001). Emotional intelligence: Conceptualization and measurement. *Blackwell Handbook of Social Psychology: Interpersonal Processes*, 279-307. <https://doi.org/10.1002/9780470998557.ch11>
- Soroa, G., Balluerka, N., Hommel, B., & Aritzeta, A. (2015). Assessing interactions between cognition, emotion, and motivation in creativity: The construction and validation of EDICOS. *Thinking Skills and Creativity*, 17, 45-58. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2015.05.002>
- Scheibe, S., & Carstensen, L. L. (2010). Emotional aging: Recent findings and future trends. *Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*, 65(2), 135-144. <https://doi.org/10.1093/geronb/gbp132>
- Schutte, N. S., Manes, R. R., & Malouff, J. M. (2009). Antecedent-focused emotion regulation, response modulation and well-being. *Current Psychology*, 28, 21-31. <https://doi.org/10.1007/s12144-009-9044-3>
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2013). *Using multivariate statistics* (Vol. 6, pp. 497-516). Pearson.
- Tavşancıl E (2006). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi* (3. Basım). Nobel.
- Trnka, R. (2023). Emotional creativity: Emotional experience as creative product. *The Cambridge Handbook of Creativity and Emotions (Cambridge Handbooks in Psychology, pp. 321-339)*. <https://doi.org/10.1017/9781009031240.022>
- Trnka, R., Zahradnik, M., & Kuška, M. (2016). Emotional creativity and real-life involvement in different types of creative leisure activities. *Creativity Research Journal*, 28(3), 348-356. <https://doi.org/10.1080/10400419.2016.1195653>
- Urry, H. L., & Gross, J. J. (2010). Emotion regulation in older age. *Current Directions in Psychological Science*, 19(6), 352-357. <https://doi.org/10.1177/0963721410388395>
- Vater, A., & Schröder-Abé, M. (2015). Explaining the link between personality and relationship satisfaction: Emotion regulation and interpersonal behaviour in conflict discussions. *European Journal of Personality*, 29(2), 201-215. <https://doi.org/10.1002/per.1993>
- Yaşlıoğlu, M. M. (2017). Sosyal bilimlerde faktör analizi ve geçerlilik: Keşfedici ve doğrulayıcı faktör analizlerinin kullanılması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 46, 74-85.
- Zenasni, F., Besançon, M., & Lubart, T. (2008). Creativity and tolerance of ambiguity: An empirical study. *The Journal of Creative Behavior*, 42(1), 61-73. <https://doi.org/10.1002/j.2162-6057.2008.tb01080.x>